

ดร.วิฑูรย์ สิมโชคดี
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบัน ผู้บริโภคจะตื่นตัวกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น พร้อมกับที่ภาครัฐก็กระตุ้นให้ผู้ผลิตปรับตัวและปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตมากขึ้น รวมถึงมีการส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco design) มากขึ้นด้วย

ในขณะเดียวกันองค์กรพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (UNIDO) ด้วยการสนับสนุนของสหภาพยุโรป ก็ได้ดำเนินการสนับสนุน **"การบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน"** (Sustainable Consumption and Production: SCP) ในภูมิภาคเอเชียมากขึ้น โดยมุ่งหวังให้ทั้งผู้บริโภคและผู้ผลิตปรับตัวเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในส่วนของประเทศไทยก็ได้จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ **"ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม"** (Green Product) ที่มีความเข้มงวด เพื่อให้ผู้บริโภคมั่นใจในการเลือกซื้อและเป็นทางเลือกเพื่อการบริโภคที่ยั่งยืน โดยผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองจะได้ตราสัญลักษณ์ **"ฉลากเขียว"** (Green Label) ด้วย

การใช้ฉลากเขียวเพื่อป้องกันถึงความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์นั้น มีอย่างกว้างขวางมาตั้งแต่ 20-30 ปีก่อน ในระยะนั้นถึงกับกล่าวขานกันว่าจะเป็นยุคปฏิวัติผลิตภัณฑ์ แต่ด้วยกระแสความนิยมของผู้บริโภคที่แผ่ลงไปตามลักษณะทุนนิยมเสรี ที่เน้นการแข่งขันเรื่องราคา และภาครัฐที่ยังไม่มีการสนับสนุนอย่างจริงจัง จึงยังไม่เกิดผลที่เป็นรูปธรรมสักเท่าไร

แต่ในระยะไม่กี่ปีที่ผ่านมา กระแสสีเขียวเริ่มกลับมาแรงขึ้นอีกครั้งจากการที่ผู้คนเริ่มตระหนักถึงภาวะโลกร้อนมากขึ้น ทั้งภาคการผลิตและภาคการบริโภคจึงปรับตัวโดยสมัครใจและยอมที่จะจ่ายแพงกว่าเพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น

ในปัจจุบันเนื่องจากการปรับตัวของผู้ผลิตที่มากขึ้น ทำให้ต้นทุนผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อมถูกลดลงอีกด้วย ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ยิ่งในภาวะวิกฤติที่ประชาชนตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จะยิ่งทำให้เป็นโอกาสของผู้ผลิตที่จะปรับตัวเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมด้วยความอยู่รอดและเป็นประโยชน์ทั้งของประชาชนผู้บริโภคโดยรวมและของบริษัท

ฉลากสิ่งแวดล้อม (หรือฉลากเขียว) อาจมีชื่อแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ เพราะแต่ละประเทศมีการกำหนดมาตรฐานที่เป็นของตนเอง ซึ่งมาตรฐานนั้นอาจมีความเข้มงวดที่แตกต่างกัน เป็นเหตุให้หลาย ๆ เวทีมีการโต้แย้งกันถึงความเข้มงวดและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ได้ฉลากเขียวด้วย

ตัวอย่างฉลากเขียวที่ให้กับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่

สหภาพยุโรป	ได้มีการใช้ฉลาก EU Flower ในการบ่งบอกถึงผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
เยอรมนี	ใช้เครื่องหมาย Blue Angel สำหรับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาตั้งแต่ปี 1978	
อเมริกาเหนือ-แคนาดา	ใช้ฉลาก Eco Logo ซึ่งเป็นฉลากที่เป็นที่รู้จักและได้รับความยอมรับทั่วไปตั้งแต่ปี 1988	
สิงคโปร์	ได้มีการให้ฉลากเขียวแก่ผลิตภัณฑ์และการบริการที่ผ่านหลักเกณฑ์ความ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	
ประเทศไทย	ได้มีการให้ฉลากเขียวแก่ผลิตภัณฑ์และโรงแรมที่ผ่านหลักเกณฑ์ความ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีฉลากเบอร์ 5 แสดงถึงการประหยัดพลังงานของเครื่องใช้ไฟฟ้าอีกด้วย	
ญี่ปุ่น	ใช้ Eco Mark เพื่อบ่งบอกว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำ ทั้งนี้ไม่รวมถึงผลกระทบด้านอื่นที่อาจมีต่อผู้ใช้	
เกาหลีใต้	ใช้ Eco Label	

ความเป็นจริงในวันนี้ก็คือ ผู้บริโภคในยุโรปเรียกร้องแต่ผลิตภัณฑ์ประเภท Green Product มากขึ้น

ทั้งหมดทั้งปวงนี้ ทำให้ผู้เขียนเชื่อมั่นว่า นับวันต่อจากนี้ไป **"ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม"** (Green Product) จะมีบทบาทต่อการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคมากขึ้นทุกที

เช่นเดียวกับ **"ฉลากเขียว"** (Green Label) ที่มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ **ครับผม ! TPA**